

Ministerie van Defensie

Jaarlijkse Voortgangsrapportage Overige Missiebijdragen mei 2024 tot en met april 2025

WERKDOCUMENT

Datum: 21 mei 2025

Afkortingen

ATMIS	African Union Transition Mission in Somalia
AU	African Union
CIMIC	Civil Military Cooperation
CMF	Combined Maritime Forces (Bahrein)
CTF	Combined Task Forces
EFP	Early Forward Presence
EMASoH	European-led Maritime Awareness Strait of Hormuz
EUFOR Althea	European Union Force in Bosnia and Herzegovina
EULEX	European Union Rule of Law (Kosovo)
EUNAVFOR	European Union Naval Force
EUPOL COPPS	EU Police Coordinating Office for Palestinian Police Support
EU SDI GoG	European Union Security and Defence Initiative in support of West African Countries of the Gulf of Guinea
EUTM	European Union Training Mission
FHQ	Force Headquarters
GPOI	Global Peace Operations Initiative
HRA	High Risk Area
IDF	Israel Defense Forces
ISIS	Islamitische Staat in Irak en Syrië
JVOM	Jaarlijkse Voortgangsrapportage Overige Missiebijdragen
JMIC	Joint Maritime Information Center (binnen CMF)
KFOR	Kosovo Force
LAF	Lebanese Armed Forces
MINUSMA	Multidimensional Integrated Stabilization Mission in Mali
MSCIO	Maritime Security Center Indian Ocean (voorheen Maritime Security Center Horn of Africa (MSCHOA))
NAVO	Noord Atlantische Verdragsorganisatie (ook: NATO)
OHQ	Operational Headquarter
OPA	Operation Poseidon Archer
OPG	Operation Prosperity Guardian
OSC	Office of the Security Coordinator
POLAD	Political Advisor
SASE	Safe and secure environment
SNR	Senior National Representative
SOF	Special Operations Forces
SOLE	Special Operations Liaison Element
UNC	United Nations Command (Seoul)
UNDOF	United Nations Disengagement Observer Force
UNIFIL	United Nations Interim Force in Lebanon
UNTSO	United Nations Truce Supervision Organization
UNVIM	United Nations Verification and Inspection Mechanism for Yemen
USCENTCOM	United States Central Command (Tampa)
VN	Verenigde Naties (ook: UN)
VNVR	Verenigde Naties Veiligheidsraad
VPD	Vessel Protection Detachment
WFP	World Food Programme

Inhoud

1. Inleiding	4
2. Expeditionaire inzet van Nederlandse militairen, civiele experts en politiefunctionarissen	4
2.1. Inzet en samenhang	4
2.2. Europa	5
2.2.1. KFOR	5
2.3. Midden-Oosten	6
Levant	6
2.3.1. UNIFIL (Libanon)	6
2.3.2. UNTSO (Israël, Libanon, de Golan en Egypte)	7
2.3.3. OSC, voorheen USSC (Jeruzalem en Ramallah)	8
Golfregio	9
2.3.4. EMASoH	9
2.3.5. EUNAVFOR ASPIDES	10
2.3.6. Operatie Prosperity Guardian	11
2.3.7. Operatie Poseidon Archer	12
2.4. Afrika	12
Sahel en West-Afrikaanse kuststaten	12
2.4.1. GPOI	13
2.4.2. EUNAVFOR Atalanta	13
2.5. Early Forward Presence Nederlandse SOF	14
2.6. Vessel Protection Detachments (Oostkust Afrika)	15
2.7. Internationale hoofdkwartieren	15
3. Slotbeschouwing	16
Bijlage 1 Rechtsbasis, mandaten en nationale kaders	18
Bijlage 2 Totale inzet mei 2024 t/m april 2025	19

1. Inleiding

Uw Kamer ontvangt jaarlijks op de derde woensdag in mei een 'Jaarlijkse voortgangsrapportage overige missiebijdragen' (JVOM). De JVOM behandelt de inzet van militairen en, mits actief in dezelfde missie, van civiele experts en/of politiefunctionarissen per regio. De voorliggende rapportage gaat in op de voortgang van en de Nederlandse bijdrage aan die internationale inspanningen. Voor zover mogelijk wordt beschreven in welke mate de inzet van Nederlandse militaire eenheden, individuele militairen en civiele experts en politiefunctionarissen heeft bijgedragen aan de realisatie van de missie- c.q. operatiedoelstellingen.

De Nederlandse deelname aan civiele missies wordt niet in deze voortgangsrapportage behandeld. Verantwoording over deze inzet is opgenomen in de reguliere verantwoordingslijn van de ministers van Buitenlandse Zaken en van Justitie en Veiligheid.

Over de meerjarige artikel 100-missiebijdragen van Nederland ten behoeve van de brede veiligheidsinzet in Irak, waaronder de NAVO-missie in Irak (NMI), de meerjarige artikel 100-bijdrage van Nederland aan EUFOR Althea en de NAVO-inzet aan de Oostflank ontvangt uw Kamer gelijktijdig separate voortgangsrapportages.

In bijlage 1 van deze voortgangsrapportage zijn de rechtsbases, mandaten en nationale kaders voor de verschillende Nederlandse bijdragen aan missies en operaties opgenomen.¹ Bijlage 2 geeft een integraal overzicht van de totale Nederlandse personele inzet in missies en operaties van mei 2024 tot en met april 2025. Hierin is ook de brede veiligheidsinzet in Irak, de NAVO-inzet aan de Oostflank en de Nederlandse bijdrage aan EUFOR Althea opgenomen. Hiermee geeft het kabinet gehoor aan de wens van uw Kamer een overzicht van het totaal aantal uitgezonden militairen in de rapportageperiode te ontvangen.

De financiële verantwoording van inzet is opgenomen in het jaarverslag van Defensie. Informatie over de ontwikkelingen in de veiligheidssituatie in de verschillende regio's zijn opgenomen in het jaarverslag van de Militaire Inlichtingen- en Veiligheidsdienst. De verantwoording van de Nederlandse Militaire Gezondheidszorg tijdens inzet is opgenomen in het jaarverslag van de Inspectie Militaire Gezondheidszorg. De Inspecteur-Generaal der Krijgsmacht behandelt de inzet van Nederlandse militairen ook in zijn jaarverslag. In de Stand van Defensie wordt ingegaan op de consequenties van inzet op de inzetbaarheidsdoelen van de krijgsmacht.

2. Expeditionaire inzet van Nederlandse militairen, civiele experts en politiefunctionarissen

2.1. Inzet en samenhang

Zoals geformuleerd in het Regeerprogramma (Kamerstuk 36471, nr. 96, d.d. 13 september 2024) acht het kabinet het van belang om invulling te geven aan

¹ De door het kabinet gestelde kaders voor de bijdrage: aard, omvang en duur van de deelname aan de missie of operatie en (als van toepassing) welke nationale 'caveats' gelden bij de uitvoering van het mandaat van de missie.

internationale missies buiten het NAVO- en EU-grondgebied, in het kader van het bevorderen van de internationale rechtsorde en stabiliteit. Uw Kamer ontving reeds op vier april jl. de visie van dit kabinet op de inzet van Nederlandse militaire, civiele en politieke bijdragen aan internationale missies en operaties (Kamerstuk 29521, nr. 493).

Nederland heeft ook in de afgelopen rapportageperiode een bijdrage geleverd aan internationale missies en operaties. Zoals in voorgenoemde brief genoemd, hecht het kabinet er aan dat militaire, civiele en politieke bijdragen concrete Nederlandse belangen beschermen: het veilig houden van Nederland en Europa, ook via de bestrijding van grensoverschrijdende criminaliteit, de bescherming van economische belangen en het tegengaan van irreguliere migratie. In omvang bescheiden bijdragen kunnen ook bijdragen aan de Nederlandse informatiepositie en invloed en het bevorderen van internationale samenwerking. Ook draagt inzet in missies en operaties elders bij aan de geoefendheid en motivatie van Nederlandse militairen.

Tegelijkertijd geldt dat de context waarbinnen missies en operaties plaatsvinden altijd complex en weerbarstig is. Resultaten van inzet zijn daarnaast sterk afhankelijk van de welwillendheid van regeringen en andere partners ter plaatse en de internationale coalitie waarin we opereren. Nederland kan aan zo'n internationale coalitie (bijvoorbeeld een NAVO-, EU- of VN-missie of een *coalition of the willing*) een waardevolle bijdrage leveren, maar qua omvang is die relatief gezien doorgaans bescheiden.

Deze brief geeft een overzicht van de Nederlandse bijdragen, ingedeeld in regio's. In totaal zijn in de periode mei 2024 tot en met april 2025 3393 Nederlandse militairen, civiele experts en politiefunctionarissen ingezet in internationale missies en operaties.² In de tabel in bijlage 2 zijn tevens per missie het aantal uitgezonden civiele en militaire functionarissen weergegeven.³

2.2. Europa

Rationale en samenhang Nederlandse bijdrage

Nederland heeft een direct veiligheidsbelang om verdere instabiliteit aan de grenzen van de EU te voorkomen. De stabiliteit op de Westelijke Balkan staat onder druk. Uw Kamer is via de Kamerbrief Internationale inzet van Nederlandse militairen, civiele experts en politiefunctionarissen 2025-2028 (Kamerstuk 29521, nr. 493) geïnformeerd over de militaire bijdrage aan de NAVO-missie in Kosovo (KFOR) en de civiele bijdrage aan de EU *Rule of Law* missie EULEX Kosovo. De Voortgangsrapportage EUFOR Althea die gelijktijdig met deze brief aan uw Kamer wordt aangeboden, gaat nader in op de bredere Nederlandse veiligheidsbelangen en inzet op de Westelijke Balkan.

2.2.1. KFOR

Over de missie

De NAVO-missie Kosovo Force (KFOR) zorgt voor een *Safe and Secure Environment* (SASE). Daarnaast waarborgt KFOR de bewegingsvrijheid van EULEX en andere internationale organisaties. KFOR is na de Kosovaarse politie en de EU *Rule of Law* missie EULEX de derde *security responder* in Kosovo.

² Het behelst hier de missies en operaties uit deze rapportage alsmede de artikel 100-operaties; civiele missies zijn niet meegenomen.

³ Deze aantallen zijn hoger dan de nationale kadertallen, doordat de uitzendduur van militairen kan variëren van drie tot twaalf maanden, waardoor er per jaar één of meerdere personeelsrotaties per missie kunnen plaatsvinden. Civiel personeel wordt doorgaans voor minimaal één jaar ingezet.

Militaire bijdrage

Nederland levert sinds april 2025 gedurende een jaar één *Imagery Intelligence* analist aan KFOR. Deze analist maakt onderdeel uit van een inlichtingeneenheid die gezamenlijk door de BENELUX aan KFOR ter beschikking is gesteld. Deze eenheid heeft als taak het vergroten van de *situational awareness* van zowel het Joint Operations Centre als de eenheden op de grond. De bijdrage is recent gestart, en in de voortgangsrapportage van volgend jaar zal uitgebreider worden ingegaan op de behaalde resultaten van de bijdrage.

2.3. Midden-Oosten

Levant

Rationale en samenhang Nederlandse bijdragen

Stabiliteit in het Midden-Oosten is een direct Nederlands belang. De stabiliteit, rechtsorde en humanitaire situatie in de Levant staan ernstig onder druk door zowel interne als externe dreigingen. (Hernieuwd) oplaaiend geweld, de toestroom en opvang van vluchtelingen en de aanwezigheid van terroristische groepen leggen druk op lokale veiligheidssectoren. Daarnaast oefenen actoren als de Verenigde Staten, Rusland, China en Iran invloed uit op de regio.

De Voortgangsrapportage Irak die gelijktijdig met deze brief aan uw Kamer wordt aangeboden, gaat nader in op de bredere Nederlandse veiligheidsbelangen en inzet in Irak. De overige, bescheiden, Nederlandse veiligheidsinzet blijft in deze context primair gericht op de-escalatie van spanningen in de regio en het bevorderen van stabiliteit en sluit nauw aan bij de diplomatieke, humanitaire en ontwikkelingsinspanningen van Nederland.

2.3.1. UNIFIL (Libanon)

Over de missie

De *United Nations Interim Force in Lebanon* (UNIFIL) richt zich op het monitoren van vijandelijkheden in het grensgebied tussen Israël en Libanon en het ondersteunen van de inzet van de *Lebanese Armed Forces* (LAF). UNIFIL ondersteunt de LAF bij het herstellen van het gezag in Zuid-Libanon en het voorkomen van de aanwezigheid van ongeautoriseerd personeel en wapens in de zuidelijke grensregio.

Voor de missie relevante ontwikkelingen

De rapportageperiode kenmerkte zich door een gespannen veiligheidssituatie waardoor UNIFIL in wisselende mate werd belemmerd in het uitvoeren van haar rol van het observeren van schendingen en ondersteunen van de implementatie van VN Veiligheidsraad (VNVR) resolutie 1701. Het conflict tussen Israël en Hezbollah heeft zich ontwikkeld van beschietingen over en weer over de Blauwe Lijn, tot luchtaanvallen en een landinvasie door Israël in Zuid-Libanon en een wankel bestand met veelvuldige schendingen door met name Israël. Operationele patrouilles en niet-operationele activiteiten, zoals *civil-military cooperation* (CIMIC)-activiteiten, konden beperkt en soms helemaal niet doorgaan. Het UNIFIL-mandaat is unaniem verlengd tot 31 augustus 2025 (VNVR-resolutie 2749).

De LAF zijn de belangrijkste strategische partner van UNIFIL binnen Libanon. Met de ingang van het bestand tussen Israël en Libanon en de gedeeltelijke terugtrekking van Israëlische troepen uit Zuid-Libanon, spelen zij een essentiële rol in de stabilisatie van Zuid-Libanon. De verhouding tussen Israël en UNIFIL is gespannen. De aanwezigheid

van tunnels en posities van Hezbollah vlakbij de posities van UNIFIL, is een doorn in het oog van Israël. Israël heeft UNIFIL meermaals opgeroepen om zich terug te trekken. Aanvallen van de *Israel Defense Forces* (IDF) op en nabij UNIFIL-posities leidden eind 2024 tot gewonde peacekeepers en schade aan gebouwen van UNIFIL. In reactie hierop hebben de EU, de VNVR en meerdere landen, waaronder Nederland, alle betrokken partijen opgeroepen om het internationaal recht en de positie van peacekeepers te respecteren.

Militaire bijdrage

Nederland droeg gedurende deze rapportageperiode met een bescheiden bijdrage bij van één militair genderadviseur bij aan UNIFIL. Gezien het belang van UNIFIL voor de implementatie van de VRVR-resolutie 1701 en de steun die Nederland hier voor uitspreekt, acht het kabinet het van belang deze steun met personele steun aan UNIFIL uit te dragen.

De Nederlandse genderadviseur heeft een adviserende rol op het gebied van i) de inzet van vrouwen binnen de operaties en CIMIC-activiteiten in lijn met VNVR-resolutie 1325 en ii) de wijze van informatievergaring door het toepassen van een genderperspectief. Door dit tweede aspect draagt de Nederlandse bijdrage bij aan het effectiever optreden vanuit een betere informatiepositie door UNIFIL. Vanwege veiligheidsmaatregelen konden activiteiten buiten het hoofdkwartier slechts op een lagere frequentie doorgang vinden. Recent nemen de werkzaamheden buiten het hoofdkwartier weer toe.

2.3.2. UNTSO (Israël, Libanon, de Golan en Egypte)

Over de missie

De *United Nations Truce Supervision Organisation* (UNTSO) houdt toezicht op de bestanden tussen Israël en de omringende landen. Daartoe werkt de missie nauw samen met UNIFIL en UNDOF. Nederland draagt sinds 1956 met militaire waarnemers bij aan UNTSO. Het sinds 1948 doorlopende VN-mandaat heeft een regionale invalshoek, en stelt de missie in staat de UNTSO-waarnemers flexibel in te zetten.

Voor de missie relevante ontwikkelingen

De situatie van UNTSO laat zich in de rapportageperiode, evenals UNIFIL, kenmerken door een gespannen en fragiele veiligheidssituatie. Israël is veelvuldig bestookt met drones en raketten vanuit de Gazastrook, Libanon, Syrië, Irak, Iran en Jemen. In het grensgebied tussen Israël en Libanon was sprake van escalatie, waarbij de IDF, mede ook in reactie op aanvallen van onder andere Hezbollah, aanzienlijke aanvallen uitvoert op doelen in Libanon en een landinvasie startte in Zuid-Libanon. Daarbij vielen duizenden slachtoffers aan Libanese zijde en werden delen van Zuid-Beiroet en Zuid-Libanon verwoest. Ook na het afsluiten van het bestand blijven incidenten zich voordoen en schendt met name Israël het bestand veelvuldig. In het grensgebied met Syrië moest de missie zich aanpassen aan een snel veranderende (veiligheids)context, toen het regime van Assad viel. Binnen 72 uur na de machtswisseling van Assad veranderde de omgeving in een situatie waarin VN-posities volledig waren omringd door vechtende en plunderende rebellen, terwijl de IDF zware bombardementen uitvoerde. De IDF hebben meerdere posities ingenomen in en voorbij de UNDOF-bufferzone aan de Syrische kant van de Hermonberg en op de Golan-hoogvlakte.

Militaire bijdrage

Tijdens de rapportageperiode waren elf Nederlandse militairen werkzaam als *United Nations Military Observer* of stafofficier binnen de verschillende *Observer Groups*

(Tiberias, Damascus, Libanon), het hoofdkwartier in Jeruzalem en het *Liaison Office* in Cairo. De bewegingsruimte van UNTSO en daarmee ook de Nederlandse militairen in de *Observer Groups* werd in de rapportageperiode regelmatig beperkt door veiligheidsoverwegingen en door acties van de IDF. Ondanks de verslechterde veiligheidssituatie werden waar mogelijk operationele patrouilles conform planning uitgevoerd en observatieposten volgens routine bemenst. Afhankelijk van de veiligheidssituatie waren de Nederlandse waarnemers in staat hun werkzaamheden uit te voeren. Wel heeft vanwege de veiligheidssituatie een (tijdelijke) verhuizing van personeel plaatsgevonden. Met deze bijdrage behield het kabinet afgelopen jaar een waardevolle informatiepositie in het gebied en leverde het een bijdrage aan *burdensharing* in VN-verband.

2.3.3. OSC, voorheen USSC (Israel en de Palestijnse gebieden)

Over de missie

De *Office of the Security Coordinator* (OSC) is een door de VS gecoördineerd samenwerkingsverband met deelname van Bulgarije, Canada, Griekenland, Italië, Nederland, Polen, Turkije en het Verenigd Koninkrijk en sinds deze rapportageperiode Denemarken, Duitsland en Frankrijk. De missie richt zich op het professionaliseren van de Palestijnse veiligheidssector, met als doel het bevorderen van een tweestatenoplossing en het bijdragen aan de levensvatbaarheid van een toekomstige Palestijnse staat. Een sterke Palestijnse veiligheidssector komt ook de veiligheid van Israël ten goede. Daarnaast vervult OSC een coördinerende taak tussen de Palestijnse en Israëliëse veiligheidsdiensten.

Voor de missie relevante ontwikkelingen

De rapportageperiode werd gekenmerkt door grote spanningen op de Westelijke Jordaanoever, mede in het licht van uitbreiding van Israëliëse nederzettingen, toenemend kolonistengeweld en Israëliëse militaire operaties en incursies. De Palestijnse veiligheidssector staat voor grote uitdagingen, waarbij ze haar legitimiteit als veiligheidssector moet bewijzen, terwijl de maatregelen van de IDF daar steeds minder ruimte voor bieden. De grote veiligheidsoperaties van Israël in vluchtelingenkampen waren hiervoor exemplarisch. OSC heeft zich tijdens de rapportageperiode tevens gericht op het ontwikkelen van een *day after*-scenario waarin de Palestijnse Autoriteit en haar veiligheidsdiensten taken oppakken in een post-conflict fase in de Gazastrook. Met het einde van het staakt-het-vuren blijft onzeker hoe de toekomstige veiligheidsarchitectuur in de Gazastrook eruit zal zien. De Nederlandse civiel-militaire inzet en aanpalende ontwikkelingsinstrumenten blijven in dit kader gericht op de vorming van een professionele, transparante en betrouwbare Palestijnse veiligheidssector onder verantwoordelijkheid van de Palestijnse Autoriteit. Dat neemt niet weg dat realisme gepast is. De voortgang in de versterking van de Palestijnse veiligheidssector wordt bemoeilijkt door zowel interne als externe uitdagingen. Intern door gebrekkig bestuur, een tekort aan capaciteit en professionaliteit, en een gebrek aan toezicht. Extern door de gefragmenteerde Westelijke Jordaanoever en restricties opgelegd door Israël.

Ook sinds de aanvang van de tweede presidentstermijn van president Trump in de VS loopt de missie door. Wel bestaat er enige onzekerheid over de prioriteiten van de Amerikaanse regering en bredere inzet. Zo staan veel projecten die voorheen met Amerikaanse financiering plaatsvonden tijdelijk op pauze. Ondersteunende diensten, zoals lokaal ingehuurd tolken, zijn verminderd beschikbaar.

Militaire en civiele bijdrage

De Nederlandse bijdrage aan OSC bestaat uit zeven personen: vier militairen, twee civiel experts en één politiefunctionaris, die verschillende strategische (advies)functies vervullen binnen de missie. Het Nederlands personeel maakt deel uit van de teams in Jeruzalem en Ramallah, gericht op training, advisering en *mentoring* van Palestijnse veiligheidstroepen.

De diverse functies die Nederland vervult op hoofdthema's als *Rule of Law*, *Human Rights*, en *community policing* als onderdeel van *law enforcement*, bevinden zich voornamelijk binnen het *Law Enforcement Directorate* en *Human Rights Directorate*. Deze functies dragen bij aan de toenemend civiele koers van de missie en de samenwerking met de Europese politiemissie *EU Coordinating Office for Palestinian Police Support* (EUPOL COPPS). De Nederlandse bijdrage heeft zich in de rapportageperiode in toenemende mate gericht op één van de missieprioriteiten: *settler violence*, waarin de civiel experts een brugfunctie vormden naar o.a. mensenrechtenorganisaties die toezien op dit thema. Desalniettemin blijkt de missie wegens haar sterk militaire karakter nog steeds beperkt ontvankelijk voor de input op meer civiel-gerichte thema's. Dit is zichtbaar door de beperkte aansluiting van het door Nederland geleide *Human Rights Directorate* bij de rest van de missie; een voor Nederland doorlopend aandachtspunt.

Daarnaast vormt het ontbreken van een duidelijke missiestructuur een belemmering voor de effectiviteit van de Nederlandse bijdrage: elk lid van de coalitie kan een eigen focus aanbrengen in de professionalisering van de Palestijnse veiligheidssector, waardoor de prioriteiten per land verschillen. Dit bemoeilijkt het ontwikkelen van een langetermijnvisie, ook ten aanzien van de Nederlandse bijdrage.

Het kabinet is van oordeel dat het van belang is de bijdrage aan OSC voort te zetten, omdat Nederland hiermee een waardevol signaal afgeeft van betrokkenheid bij de Palestijnse veiligheidssector en het toewerken naar een tweestatenoplossing. Het kabinet streeft daarbij naar het versterken van de samenhang binnen de verschillende onderdelen van de missie en een solide aansluiting van het Nederlandse contingent.

Golfregio

Rationale en samenhang Nederlandse bijdrage

De veiligheidssituatie rondom het Arabisch Schiereiland - de Rode Zee, Golf van Aden en de Perzische Golf - is zorgelijk. In die context heeft Nederland ingezet op de bevordering van de internationale rechtsorde, specifiek met betrekking tot het beginsel van vrije doorvaart. Daarnaast wil het kabinet met deze bijdragen een proportionele bijdrage leveren aan samenwerkingsverbanden die belangrijk zijn voor de veiligheid van Nederland. Momenteel wordt de Nederlandse inzet in de Rode Zee door de IOB geëvalueerd, conform een eerder besluit om artikel-100 missies standaard door een onafhankelijke partij te laten evalueren (Kamerstuk 27 925, AB van 20 mei 2020). Na afronding van de evaluatie zal uw Kamer de kabinetsreactie op het onderzoek toekomen.

2.3.4. EMASoH

Over de missie

De maritieme missie EMASoH zette in op de-escalatie van de regionale spanningen en preventie van (maritieme) incidenten in de Straat van Hormuz en de Golf van Oman. De missie hanteerde conform Nederlandse uitgangspunten, middels een diplomatiek en operationeel spoor, een geïntegreerde aanpak ter bevordering van de maritieme veiligheid in de Golfregio. Nederland droeg sinds de oprichting in januari 2020 bij aan de missie.

Voor de missie relevante ontwikkelingen

De situatie in de Straat van Hormuz is relatief stabiel gebleven gedurende de afgelopen rapportageperiode. Sinds de start van EU-operatie Aspides op 19 februari 2024 is ingezet op overname van de taken van EMASoH door aangezien de operatiegebieden van EMASoH en Aspides overlappen. Door het samenvoegen van beide operaties is gezorgd voor het efficiënt inzetten van schaarse capaciteiten. Op 1 juli 2024 is EMASoH, voor de duur van zes maanden, overgegaan naar een waakvlamstatus bestaande uit een kernbezetting in Abu Dhabi. Eind 2024 is door de EMASoH-landen besloten om de missie per 31 december 2024 te beëindigen. Uw Kamer is hierover geïnformeerd via het verslag van de Raad Buitenlandse Zaken van 16 december 2024 (Kamerstuk 21 501-02, nr. 3003, d.d. 20 december 2024).

Militaire bijdrage

In de rapportageperiode heeft Nederland met zes staffunctionarissen ondersteuning geleverd aan het Belgische commando over EMASoH, tot de start van de waakvlamstatus op 1 juli 2024. Nederland heeft met de gezamenlijke commandovoering van EMASoH een significante bijdrage geleverd aan het functioneren van EMASoH en het belang dat Nederland hecht aan vrije doorvaart getoond. Binnen EMASoH leverden Nederlandse functionarissen brede ondersteuning. Zo werd de inlichtingenstoel standaard bekleed door een Nederlander, en leverde Nederland de Chef Staf die tevens optrad als plaatsvervangend commandant. Dergelijke posities waren van groot belang voor een effectieve uitvoering van de missie.

Tussen 1 juli en 31 december 2024 heeft Nederland één stafofficier geleverd die heeft bijgedragen aan het overdragen van kennis en ervaring van EMASoH naar Operatie Aspides. Beperkende factor hierin was de focus van Aspides op de Rode Zee in plaats van de Straat van Hormuz. Per 31 december 2024 is de Nederlandse bijdrage en het nationaal kader voor EMASoH beëindigd.

2.3.5. EUNAVFOR ASPIDES

Over de missie

De EU lanceerde op 19 februari 2024 de maritieme operatie *EU Naval Force* (EUNAVFOR) ASPIDES. Nederland draagt sinds de oprichting van de missie bij met stafofficieren. De operatiedoelstelling van Aspides is het handhaven van de vrije doorvaart en bijdragen aan maritieme veiligheid. Aspides kan optreden in de gehele Rode Zee, de Golf van Aden en de Perzische Golf. Aspides heeft een defensief mandaat. Op 18 februari is het mandaat van Aspides met een jaar verlengd tot 1 februari 2026 en uitgebreid met het vergaren van informatie over wapensmokkel.

Voor de missie relevante ontwikkelingen

Gedurende de rapportageperiode heeft Aspides ruim 400 schepen begeleid door de Rode Zee en heeft de EU het belang van vrije doorvaart onderstreept. Daarmee levert de missie een betekenisvolle bijdrage aan het beginsel van de vrije doorvaart. Tegelijkertijd is realisme gepast dat het met de bescheiden omvang van de missie niet haalbaar is de vrije doorvaart in de Rode Zee te herstellen.

Aspides is nauwer gaan samenwerken met EUNAVFOR Operatie Atalanta. Atalanta heeft al langlopende afspraken inzake logistieke steunpunten, waaronder met Djibouti. Deze samenwerking is ook terug te vinden in het *Maritime Security Center Indian Ocean* (MSCIO), voorheen *Maritime Security Center Horn of Africa* (MSCHOA). Dit betekent dat de koopvaardij zich online voor bescherming bij beide missies kan aanmelden. De EU

spreekt later dit jaar de mogelijkheid om beide missies vanuit één hoofdkwartier te leiden en/of beide missies samen te voegen.

Militaire bijdrage

Nederland heeft in de rapportageperiode een significante bijdrage aan Aspides geleverd in de vorm van *direct support* van Zr.Ms. Karel Doorman. Van 11 mei tot 10 augustus 2024 heeft Zr.Ms. Karel Doorman direct support geleverd aan Aspides en tevens *associated support*⁴ geleverd aan Operatie *Prosperity Guardian* (OPG). Van 15 juni tot en met 8 augustus 2024 was Zr.Ms. Doorman tevens vlaggenschip van Aspides, met aan boord het FHQ van Aspides onder leiding van een Nederlandse commandant (Kamerstuk 29 521, nr. 471, d.d. 8 maart 2024 en Kamerstuk 29 521, nr. 478, dd. 5 april 2024). Zr.Ms. Doorman voorzag specifiek in cruciale medische faciliteiten, en in mogelijkheden voor het bijtanken en bevoorraden van schepen op zee. Dit verminderde het aantal havenbezoeken door marineschepen in de missies, en bevorderde de effectieve inzetbaarheid van deze schepen in de missies. Nadelig voor Aspides als geheel was dat de beperkte hoeveelheid schepen de mogelijkheden voor het begeleiden van commerciële schepen met *close protection* beperkte, per dag konden slechts enkele schepen daadwerkelijk beveiligd worden.

Daarnaast heeft Nederland in de rapportageperiode twee staffunctionarissen en een politiek adviseur (POLAD) in het *Operational Headquarters* (OHQ) geleverd. Als logboekschrijver dan wel contactpunt richting de koopvaardij droegen deze functionarissen bij aan het operationeel functioneren van het OHQ. In de periode dat het FHQ van Aspides aan boord van Zr.Ms. Karel Doorman was geplaatst droeg Nederland, afgezien van de commandant, bij met nog eens vier staffunctionarissen.

2.3.6. Operatie Prosperity Guardian

Over de missie

De Verenigde Staten lanceerden in december 2023 Operatie *Prosperity Guardian* (OPG), een coalitie van landen gericht op het beschermen van vrije doorvaart in de Rode Zee en de westelijke Golf van Aden. OPG heeft een defensief karakter. OPG is opgestart als subgroep van de *Combined Maritime Forces* (CMF); een internationaal maritiem hoofdkwartier gevestigd in Bahrein. Nederland leverde binnen CMF een bijdrage aan OPG door middel van staffunctionarissen en daarnaast is de Zr.Ms. Tromp net voor de rapportageperiode vier weken ingezet in OPG.

Voor de missie relevante ontwikkelingen

Gedurende de rapportageperiode heeft OPG diverse aanvallen uit de lucht gehaald en daarmee schepen beschermd. De operatie leverde daarmee, complementair aan Operatie Aspides, een bijdrage aan het beginsel van de vrije doorvaart. Tegelijkertijd is ook hier realisme gepast, omdat de vrije doorvaart in de Rode Zee nog niet volledig is hersteld.

Na de start van OPG is Operatie Aspides gelanceerd. Nederland heeft hierbij ingezet op goede onderlinge samenwerking tussen deze operaties. De operaties hebben gezamenlijke doelen. De onderlinge samenwerking was daarom voor Nederland van belang. De afstemming tussen OPG en Operatie Aspides is in algemene zin goed verlopen. Sinds 1 februari 2025 levert Nederland geen bijdrage meer aan OPG, omdat de missie volledig onder Amerikaans bevel is gebracht en is losgekoppeld van CMF.

Militaire bijdrage

⁴ Bij direct support vindt de aansturing van het schip plaats door de operatie.

In de rapportageperiode heeft Nederland een vijfde staffunctionaris bij CMF geplaatst, en deze is tot 1 februari 2025 ingezet voor OPG. Deze stafofficier hield zich bezig met het identificeren van '*vulnerable vessels of interest*' en zorgde dat deze bescherming kregen van marineschepen in de *area of responsibility*. Vanaf 1 februari 2025 is deze stafofficier werkzaam voor het *Joint Maritime Information Center* (JMIC) binnen CMF vanwege de loskoppeling van OPG van CMF. De Nederlandse functionarissen hielden zich bezig met het in kaart brengen van de Houthi-dreiging dan wel met maritieme criminaliteit in bredere zin, waaronder smokkel. Nederland heeft hiermee een bijdrage geleverd aan CMF en OPG, en laten zien bondgenootschappelijke verantwoordelijkheid te willen nemen door vanaf de start van OPG bij te dragen.

2.3.7. Operatie Poseidon Archer

Over de missie

In reactie op de aanvallen van de Houthi's op commerciële schepen en marineschepen in de Rode Zee hebben de Verenigde Staten en het Verenigd Koninkrijk, op basis van het recht op zelfverdediging, gewapend opgetreden tegen de militaire infrastructuur van de Houthi's. Samen met verschillende landen heeft Nederland deze actie politiek gesteund. Nederland heeft daarnaast niet-operationele militaire steun aan deze acties verleend.

Voor de missie relevante ontwikkelingen

Er zijn zeven *pre-planned* aanvallen uitgevoerd door de VS-VK geleide missie tegen Houthi-systemen; dit gebeurde voor het laatst in juni 2024. Alle doelen die zijn aangegrepen door OPA hebben een verband met de capaciteiten van de Houthi's die zij inzetten voor hun aanvallen in de Rode Zee en de Golf van Aden. Daarnaast heeft de Verenigde Staten, buiten coalitieverband, op eigen initiatief aanvallen uitgevoerd. Zo ook de VS-aanvallen vanaf 15 maart 2025.

Militaire bijdrage

Nederland heeft met een stafofficier niet-operationele militaire steun aan verleend aan OPA. Deze bijdrage is in december 2024 met zes maanden verlengd (Kamerstuk 21 501-02, nr. 3003). Nederland levert met deelname aan deze coalitie een bijdrage aan bondgenootschappelijke en in het bijzonder trans-Atlantische solidariteit. Daarnaast neemt Nederland deel aan OPA vanwege het belang van het afgeven van het heldere signaal dat belemmeringen van vrije doorvaart niet worden geaccepteerd. In de Rode Zee zelf is het lastig om te beoordelen in hoeverre OPA daarin is geslaagd. Enerzijds zijn sinds de start van OPA de Houthi's doorgeshaan met het aanvallen van internationale scheepvaart. Anderzijds is verdere escalatie uitgebleven. Tot slot geeft de bijdrage Nederland een goede informatiepositie ten aanzien van de operaties in het Rode Zeegebied en breder in de regio.

2.4. Afrika

Sahel en West-Afrikaanse kuststaten

Rationale en samenhang Nederlandse bijdrage

Het kabinet kiest voor een beperkte aanwezigheid in de Sahel en West-Afrika (Kamerstuk 29521, nr. 493). Nederlandse doelstellingen in deze regio zijn het versterken van onze geopolitieke positie en het versterken van grensbeheer, het tegengaan van irreguliere migratie en het bestrijden van grensoverschrijdende criminaliteit en terrorisme.

Met bescheiden bijdragen geeft het kabinet invulling aan een beperkte samenwerking met bepaalde landen, met name in de West-Afrikaanse kuststaten, om daarmee de Nederlandse belangen te behartigen. Naast de Nederlandse bijdrage aan *Global Peace Operations Initiative* (GPOI) heeft Nederland sinds februari 2025 een militair adviseur op de EU-vertegenwoordiging in Ivoorkust geplaatst ten behoeve van het EU een veiligheids- en defensie-initiatief (EU SDI GoG) dat is opgericht voor de ondersteuning van de veiligheids- en defensie-capaciteiten van Benin, Ghana, Ivoorkust en Togo. Dit initiatief bevindt zich nog in de opstartfase. Gedurende de rapportageperiode droeg daarnaast een militaire stafofficier voor zes maanden bij aan de planning- en coördinatiecel van EU SDI GoG in Brussel. Een van de doelstellingen van deze bijdrage was om de civiele en militaire component van dit initiatief beter te integreren. De afstemming tussen de civiele en militaire elementen van de missie verloopt steeds beter maar blijft een aandachtspunt, evenals de samenhang met andere EU instrumenten. Het kabinet hecht waarde aan betere integratie van deze componenten. De Nederlandse politie stelde het laatste kwartaal van 2024 een forensisch expert beschikbaar in de hoedanigheid van *visiting expert* in het kader van EU SDI GoG in Ghana.

2.4.1. GPOI

Over de missie

Het *Global Peace Operations Initiative* (GPOI) is een wereldwijd capaciteitsopbouwprogramma van de VS, met een focus op het Afrikaanse continent. GPOI voorziet in training van eenheden van partnerlanden ter voorbereiding op inzet in VN-missies in Afrika en AU-vredesmissies. Op deze manier vergroot het programma de operationele en trainingscapaciteiten van landen die bereid zijn bij te dragen aan vredesmissies, ten behoeve van de effectieve uitvoering van het mandaat van vredesmissies.

Voor de missie relevante ontwikkelingen

Het doel van de Nederlandse GPOI-bijdrage afgelopen jaren was het ondersteunen van Afrikaanse landen in de voorbereiding op inzet in MINUSMA. Door het eindigen van MINUSMA in 2023 is ruimte ontstaan om de Nederlandse bijdrage in te zetten ten behoeve andere AU- en VN-missies, inclusief institutionele- en civiele capaciteitsopbouw. De complexe context in West-Afrikaanse landen, gecombineerd met de afname van het aantal VN-vredesmissies, hebben ertoe geleid dat Nederland in 2024 geen trainingen heeft kunnen geven in het kader van GPOI. De belangrijkste geleerde les hieruit is dat Nederland haar trainingsbijdrage breder moet kunnen inzetten, bijvoorbeeld voor de inzet in missies van de Afrikaanse Unie (AU). GPOI biedt vanwege de modulaire opzet de mogelijkheid om flexibeler in te spelen op regionale ontwikkelingen en om te trainen in diverse landen. Daarnaast kan meer context specifiek gewerkt worden, bijvoorbeeld door in de trainingscurricula meer aandacht te hebben voor civiel-militaire interactie en internationaal humanitair oorlogsrecht.

Militaire bijdrage

Nederland draagt sinds 2007 bij aan GPOI, en is vaste partner van de VS in dit programma. In 2024 waren Nederlandse trainers voornemens een bijdrage te leveren aan GPOI in Tsjaad ten behoeve van capaciteitsopbouw van troepen uit voor vredesoperaties. Door een aantal externe factoren is deze training, met acht Nederlandse militairen, uitgesteld naar april 2025. Nederland financierde in 2024 onder meer kogelwerende vesten voor vrouwelijke militairen in vredesmissies uit Ghana en Zambia, bedoeld om de effectiviteit en veiligheid van vrouwelijke vredessoldaten te vergroten.

2.4.2. EUNAVFOR Atalanta

Over de missie

De primaire taak van Atalanta betreft piraterijbestrijding en bescherming van kwetsbare scheepvaart, waaronder noodhulptransporten van het *World Food Programme* (WFP) en bevoorradingschepen voor de Afrikaanse Unie transitiemissie in Somalië (ATMIS). Daarnaast bevat het mandaat secundaire taken op het gebied van de bestrijding van drugs- en wapensmokkel.

Voor de missie relevante ontwikkelingen

Na november 2023 is het aantal piraterij-incidenten in de wateren rond Somalië weer toegenomen. Positief is dat Atalanta inmiddels weer kan varen in de territoriale wateren van Somalië. Sinds de herziening van het EU-mandaat in het najaar van 2022 is gesproken over mogelijke integratie met EMASoH. Dit heeft echter geen doorgang gevonden door een gebrek aan consensus onder EU-lidstaten. Het Militair Comité van de EU stimuleert Atalanta en Aspides nauw met elkaar samen te werken. Nederland heeft gepleit voor deze verbeterde samenwerking. Inmiddels hebben beide operaties een gezamenlijke website en kunnen ze zo nodig het escorteren van schepen van elkaar overnemen.

Militaire bijdrage

De Nederlandse bijdrage aan Atalanta bestond in de rapportageperiode uit twee stafofficieren op het *Operational Headquarters* (OHQ) in Rota, Spanje, en tot november 2024 één politiek adviseur. Binnen het OHQ hielden de stafofficieren zich bezig met plannings- en uitvoeringsgerelateerde aspecten van de operatie. Met de toegenomen piraterij is ook het belang van Atalanta toegenomen. De beperkte voortgang op samenvoeging tussen Aspides en Atalanta, maakt het noodzakelijk om in te zetten op versterkte EU-coördinatie met meer daadkracht inzake maritieme aangelegenheden. Dit aandachtspunt staat in EU-verband expliciet op de agenda.

2.5. Early Forward Presence Nederlandse SOF

Nederland zet, in het kader van het *Early Forward Presence* (EFP)-raamwerk van de Nederlandse *Special Operations Forces* (SOF), kleinschalig *Special Operations Liaison Elements* (SOLE's) in, als onderdeel van de brede geïntegreerde Nederlandse inzet in voor Nederland prioritaire regio's (Mashreq (standplaats Libanon), Baltische regio (standplaats Litouwen) en West-Afrika (standplaats Ivoorkust/Burkina Faso)). Hierbij wordt gebruik gemaakt van het internationale en lokale SOF-netwerk om de Nederlandse informatiepositie te versterken. Zo dragen de SOLE's bij aan het vermogen van het kabinet om vroegtijdig dreigingen te onderkennen en hier op te anticiperen. Naast beeldopbouw richten de SOLE's zich ook op het verkennen van eventuele handelingsopties voor de versterking van lokale veiligheidsstructuren, bijvoorbeeld gericht op de bestrijding van grensoverschrijdende criminaliteit.

Activiteiten zijn gebaseerd op de behoeften van lokale veiligheidsactoren en dragen op een bescheiden maar tastbare manier bij aan het versterken van relevante veiligheidsactoren. Zo zijn in Libanon trainingsactiviteiten ontplooid ten behoeve van de *Lebanese Armed Forces*.⁵ Daarnaast hebben de werkzaamheden van het SOLE in West-Afrika geleid tot een meerjarig partnerschap van Nederlandse SOF met de Ivoriaanse *special forces*. De SOLE in de Baltische regio heeft mogelijkheden voor samenwerking

⁵ Verslag van de Raad Buitenlandse Zaken van 24 april 2023 (Kamerstuk 21501-02, nr. 2648).

met de lokale strijdkrachten onderzocht, waaruit verschillende gezamenlijke trainingen zijn voortgekomen. Deze trainingen dragen onder andere bij aan de interoperabiliteit van Nederlandse SOF met SOF-partners in deze regio.

2.6. Vessel Protection Detachments (Oostkust Afrika)

Over de missie

Sinds maart 2011 worden *Vessel Protection Detachments* (VPD's) ingezet ter bescherming van Koninkrijk-gevlagde koopvaardij schepen tegen (dreiging van) piraten. Deze schepen zijn belangrijk voor de Nederlandse economie en welvaart. Een VPD-team bestaat standaard uit elf militairen inclusief een Algemeen Militair Verpleegkundige (AMV). De inzet vindt voornamelijk plaats rond de Hoorn van Afrika. Ondanks enkele aanvragen zijn er in de rapportage periode zijn geen VPD's ingezet. Dit hangt samen met het de dreiging die van de Houthi's uitgaat; VPD's zijn niet in staat om bescherming te bieden tegen raketten of drones.

Voor de missie relevante ontwikkelingen

Met ingang van 1 januari 2023 is de *High Risk Area* (HRA), de internationale aanduiding voor piraterijgevaarlijke gebied, afgeschaft. Parallel aan de aanvallen van de Houthi's is ook de piraterij toegenomen en zijn er diverse kapingen geweest, waarbij soms losgeld is betaald. Samenhangend met de aanvallen van de Houthi's, waarbij onder andere gebruik wordt gemaakt van raketten, is er een negatief doorvaartadvies afgegeven voor het zuidelijke deel van de Rode Zee door de Bab-al-Mandeb en de Golf van Aden. Sinds de schending van het staakt-het-vuren tussen Israël en Hamas hebben de Houthi's aangegeven hun aanvallen op koopvaardij schepen te hervatten. Reders wordt daarom nog altijd ontraden hun schepen door de Rode Zee te laten varen.

2.7. Internationale hoofdkwartieren

Internationale hoofdkwartieren waar Nederlandse militairen in de rapportageperiode geplaatst waren zijn: *United States Central Command* (USCENTCOM) in Tampa, *Combined Maritime Forces* (CMF) in Bahrein en *United Nations Command* (UNC) in Seoul. Vanuit USCENTCOM wordt de anti-ISIS-coalitie en de brede veiligheidsinzet in Irak ondersteund. Vanuit CMF wordt onder meer ingezet op piraterijbestrijding.⁶ Door het veilig- en vrijhouden van de scheepvaartroutes in deze regio dient dit een economisch belang. Vanuit UNC wordt uitvoering gegeven aan het *Armistice Agreement*⁷ om zo de veiligheidssituatie in de Indo-Pacific regio te vergroten. Tevens dient het UNC leiding te geven aan een internationale troepenmacht tijdens een crisis of conflict in de Indo-Pacific-regio.

Militaire bijdrage

Nederland heeft permanent vier staffunctionarissen geplaatst bij USCENTCOM. Daarnaast levert Nederland per rotatie één stafofficier als *Assistent Chief of Staff* (ACOS) en twee stafonderofficieren aan CMF. In januari 2025 is een vierde stafofficier toegevoegd. Sinds januari 2025 heeft Nederland drie staffunctionarissen geplaatst op het HQ UNC. Door het permanent plaatsen van staffunctionarissen op deze hoofdkwartieren heeft Nederland een goede informatiepositie verworven, waardoor signalen uit de betreffende regio's vroegtijdig onderkend konden worden.

⁶ Het operatiegebied is de Perzische Golf, Straat van Hormuz, Arabische Zee, Golf van Aden, Rode Zee en een gedeelte van de Indische Oceaan.

⁷ Militair staakt-het-vuren verdrag dat in augustus 1953 is overgenomen door de VN.

3. Slotbeschouwing

Inzetmogelijkheden blijven schaars. Dat heeft in de eerste plaats te maken met de andere prioriteiten waar de huidige geopolitieke context, en vooral de veiligheidssituatie in Europa, om vraagt. Maar zoals deze rapportage laat zien kan Nederland ook met een in omvang bescheiden personele inzet, in samenhang met overige buitenlandpolitieke instrumenten, een relevante en tastbare bijdrage leveren aan de bevordering van de internationale rechtsorde en stabiliteit in de regio's rond Europa. Het kabinet is daarom voornemens om dit te blijven doen. Primair waar die betreffende inzet positieve gevolgen kan hebben voor concrete Nederlandse belangen, zoals ook aangegeven in de Samenhangbrief (Kamerstuk XXX).

Monitoring, evaluatie en leren van de inzet blijft een belangrijk aandachtspunt bij lopende en nieuwe missies. Dit gebeurt doorlopend: gedurende en na afloop van missiebijdragen, op zowel operationeel-tactisch als politiek-strategisch niveau. Nederland doet dit met behulp van ervaringen van militairen, civiel experts en/of politiefunctionarissen, met informatie van bondgenoten en partners en via internationale verbanden waarbinnen Nederland bijdraagt. De kennis die uit deze processen voortvloeit wordt gebruikt om processen rondom uitzending te optimaliseren, de voorbereiding op lopende en toekomstige inzet aan te scherpen en om tijdig bij te kunnen sturen op aandachtspunten. Ook deze voortgangsrapportage draagt bij aan het lerend vermogen van onze organisaties dat cruciaal is om tot adequate veiligheidsinzet te kunnen blijven komen in een snel veranderende wereld. De context van missies en operaties blijft echter weerbarstig. De resultaten van inzet zijn sterk afhankelijk van welwillendheid van regeringen en andere partners ter plaatse en de internationale coalitie waarin we opereren.

Realistische verwachtingen en transparantie over dilemma's, risico's en voortgang zijn daarom van belang voor de effectieve inzet van Nederlandse militairen, politiefunctionarissen en civiele experts. Uit eerdere inzet en verschillende onafhankelijke evaluaties zijn diverse lessen voortgekomen.⁸ Het kabinet is voornemens de implementatie daarvan voort te zetten. De kern van die lessen: i) doelstellingen voor missiebijdragen realistisch houden en ii) kritisch kijken het gesorteerde effect van bijdragen. Hierbij houdt het kabinet realisme en effectiviteit voor ogen en spant het zich, waar mogelijk, in NAVO, EU en VN verband en met gelijkgezinde landen in om de effectiviteit van missies te monitoren en te vergroten.

Financiën

De totale uitgaven van de verschillende missies in 2024 bedroegen ongeveer € 13,9 miljoen. Dit betreft de additionele uitgaven voor de totale militaire bijdrage die worden gefinancierd uit het Budget Internationale Veiligheid (BIV). Militaire activiteiten die niet in aanmerking kwamen voor financiering vanuit het BIV werden vanuit de Defensiebegroting gefinancierd. Additionele kosten voor de Nederlandse bijdrage aan de verschillende missies, in de vorm van civiele experts, werden gefinancierd vanuit het Stabiliteitsfonds op de BZ begroting. De uitzending van politiefunctionarissen, zoals

⁸ Onder andere: "Een missie in een missie: De Nederlandse bijdrage aan MINUSMA 2014-2019", d.d. augustus 2022; "Eindevaluatie Nederlandse bijdrage RSM Afghanistan", d.d. 19 mei 2023; "Nederlandse bijdrage aan stabiliteit, veiligheid en rechtsorde in fragiele contexten", d.d. augustus 2023; "Rapport: Commissie van onderzoek wapeninzet Hawija", d.d. 26 januari 2025.

omschreven in deze brief, wordt bekostigd uit de bijzondere bijdrage 'uitzendingen en IPS in ODA-landen', zoals opgenomen in het Begroting en Beheerplan politie 2024-2028.

Bijlage 1 Rechtsbasis, mandaten en nationale kaders

Locatie	Inzet	Rechtsbasis	Duur internationaal mandaat ⁹	Duur nationaal kader ¹⁰
Midden-Oosten	UNTSO (Libanon en Golan)	VNVR-resolutie 50	Onbepaald	30 juni 2028
	UNIFIL	VNVR-resolutie 2695	31 augustus 2024	30 juni 2028
	OCS (Jeruzalem en Ramallah)	Overeenkomst tussen VS, Israël, de Palestijnse Autoriteit	Onbepaald	30 juni 2028
	EMASoH-AGENOR	Overeenkomst met Verenigde Arabische Emiraten	31 december 2024	31 december 2024
	Operatie Prosperity Guardian	UNCLOS	Onbepaald	-
	Operatie Poseidon Archer	VN Handvest art. 51	Onbepaald	9 juli 2025
	EUNAVFOR Aspides	UNCLOS	28 februari 2026	30 juni 2028
	CMF	UNCLOS	Onbepaald	Onbepaald
Afrika	EUNAVFOR Atalanta (oostkust Afrika)	VNVR-resolutie 2383	31 december 2024	30 juni 2028
	GPOI	Overeenkomst USA - Afrikaanse landen	Onbepaald	-
Diversen	KFOR	VNVR-resolutie 1244	Onbepaald	30 april 2026
	<i>Early Forward Presence/SOLE</i>	o.b.v. Note Verbale	Onbepaald	Doorlopend
	<i>UNC</i>	VNVR-resolutie 82 en 83	Onbepaald	31 dec 2026
	VPD	Art. 97 Grondwet	Onbepaald	Onbepaald

⁹ Het mandaat dat de internationale gemeenschap of een andere internationale organisatie geeft aan de organisatie die de missie of operatie gaat uitvoeren. Het mandaat ziet op wat de taak is van de missie of operatie op vreemde bodem (wat mag je doen, hoe mag je het doen). Dit mandaat kan afkomstig zijn van de VN, met een resolutie van de Veiligheidsraad, maar ook worden gegeven door een regionale veiligheidsorganisatie, zoals bijvoorbeeld de OVSE of EU. De inhoud van het mandaat beschrijft de opdracht, aard en duur van de internationale missie of operatie.

¹⁰ De door het kabinet gestelde kaders voor de bijdrage: aard, omvang en duur van de deelname aan de missie of operatie.

Bijlage 2 Totale inzet mei 2024 t/m april 2025

Missie		Nationale kaders		Ingezet personeel		Totaal
		Militair	Civiel/Politie	Militair	Civiel/Politie	
EUROPA						
	NAVO oostflank (separate VGR)	520		1481		1481
	EUFOR Althea (separate VGR)	164		216		216
	KFOR	1		1		1
Midden-Oosten						
	NAVO-missie Irak en de brede veiligheidsinzet in Irak (separate VGR)	465	17	1333	14	1347
Midden-Oosten overige missies						
	UNIFIL	1		2		2
	UNTSO	12		22		22
	OSC	4	3 ¹¹	8	2	10
	EMASOH (t/m juni 2024)	8		6		6
	EUNAVFOR Aspides	5	1	6	1	7
	CMF (incl. operatie 'Prosperity Guardian')	4		16		16
Afrika						
	EU SDI GoG	1		1		1
	EUNAVFOR Atalanta	3	1	8	1	9
	GPOI	4		8		8
Diversen						
	Early Forward Presence/SOLE	-		12		12
	VPD	121		0		0
	HQ CENTCOM	4		4		4
	UNC	3		4		4
	eVA Maritiem ¹²	-		247		247
Totaal		1320	22	3375	18	3393

In deze tabel zijn per missie de nationale kaders opgenomen. Deze aantallen wijken af van de daadwerkelijk ingezette functionarissen. De uitzendduur van militairen kan variëren van drie tot twaalf maanden, waardoor er veelal meerdere rotaties per jaar nodig zijn. Civiele functionarissen worden doorgaans voor de duur van een heel jaar ingezet. In de periode mei 2024 t/m april 2025 zijn er 3375 militairen en 18 civiele- en politiefunctionarissen uitgezonden.

¹¹ Het nationale kader voor OSC is maximaal 7 (militair/civiel/politie).

¹² Inzet Zr.Ms. Karel Doorman.